

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Honföldön: . . . . . Vidéken: . . . . . Egy hónapra . . . . . Negyedévre . . . . . Egy évre		Főszerkesztő: IFJ. MÓRICZ PÁL. Kiadók és laptulajdonosok: HOFFMANN és KRONOVITZ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: BEKROKOSZ. Piac-utca 47. és 48. szám.
---	--	---	---

Hódolás a legmagyarabb író emlékének.

— Vas Gereben emlékezete. —

Tul a Dunán, Tolnavármegyében szép hódolás van ma a fürge puszta. A tornáczos gazdatiszti lakás falába rakott, aranybetűs márványtáblával örökítik meg a legmagyarabb író emlékét. Vas Gereben született ebben a tiszt-lakban. Vas Gereben hallgatta ezen a pusztán tajtékpipás magyar urak nyájas beszédjeit és a pór-nép mendemondázását urakról, katonákról, czifraszűrös szegénylegényekről, ripacsverte arcú, bőrrel foltozott piros nadrágos sunyi vándorczigányokról. Némelynap magas uraságok is kocsiztak át a pusztán, kiknek hintóját négy paripa húzta és az öreg kocsis mellett huszár is begyeskedett fent a bakon. . . . Továbbá névnapozások, szürettek, disznótorok is sűrűn fordultak elő az időtájt. Öreg diófa lombjától árnyalt prés-házak előtt karcsu lányok, ezüst sarkantyus délczeg legények nemes tánczot klárinétok bűgása, czimbalom zűgása, hegedű lágy zenéje mellett csillagok fényénél sokat lejtettek.

Az illatos szénára heveredve sokat nézegette, figyelte ezt a kedves, becsületes, nyájas szinmagyar világot a Radákovics tisztartóék élénk fejű, melegsivű Jóska fia, a ki később a magyar nemzeti irodalomnak büszkeségeként tünt fel. Vas Gereben név alatt irogatta a becsületes, derűs magyar életből az ő szebbnél-szebb igaz könyveit, melyekkel a legmagyarabb író nevet érdemelte ki.

Haza, faj, emberszeretet, öntudatos büszkeség a nemzeti nemes tulajdonságok minden kincsére, tiszta erkölcsi felfogás, a magyar embert jellemző nyílt, derült kedély és a bübajos dalként hallszó szép, zamatos, törzsökös magyar nyelvezet emelik a legizesebb magyar könyvekké a Vas Gereben becsületes magyar és tiszta, szűzies levendula illatu írásait, melyeket nem fonnyaszthat le, nem avasíthat meg az idő múlása, nemzedékeknek múlása és támadása; mert a magyar faji erős, bájos, nemes tulajdonságok virágai elevenen nyílnak, kedveskednek a történetekben, a szerep-

lők feltárt lelkében és az írás zengő, édes magyar nyelvében. És ha olvassa: nemesen okul, nemesen szórakozik ezen tiszta írásokból a magyar.

Helyes, dicséretes tehát, hogy a nemzet idealistái a mai napon seregesen gyűltek a fürge puszta és a gazdatiszti ház falába rakott, aranybetűs márványtáblánál szeretettel hódoltak az írónak, Vas Gereben emlékének, ki eme szerény lakásban született és ki ezen a pusztán a széna illattól mámorosodva ösmerte meg és szerette meg a magyar föld virágait, a magyar nép gyönyörű, nemes és becsületes tulajdonságait, az ő hódító délczégességét, a melyeket dicsőíteni soha nem szűnt meg. Daru madár szárnyából metszett tollával igazi zsolttárolkat irt a magyar földről, a magyar népről, melyeken kívül más földet, más népet ösmerni sem akart; sőt nem is ösmert. Ezért méltó Vas Gereben a legmagyarabb író nevére. Hozzá a nemzetköziségből, az idegen lelkűségből, melynek sikerült a Jókai aranytollát is megbabonázni, nem férközött szemernyi méreg sem. És hogy a Vas Gereben írásaiba foglalt kincsek, buzaszemek igazi értékek és erejük szerint táruljanak fel és termékenyítsék meg a nép lelkét, a Vas Gereben műveit a lehető legolcsóbb és legelterjedtebb kiadásban a vásári ponyvára is ki kellene vinni. Nemes virágok, nemes gyümölcsök fakadnának és fejlődnének a betűmagszemek barázdái után. Így becsülnénk meg igazán a Vas Gereben emlékét és munkáit, melyek igazi dicszoltárok ez áldott magyar földről, a hajdani becsületes, romlatlan, nyájas és kedves magyar népről. Daru madár tollával irogatta Vas Gereben azokat a büvbajos szép magyar írásokat. Haj! De daru madár is tova bujdosott már mitőlünk.

Ifjabb Móricz Pál.

Az ítélet.

A vasutasokat fölmentették.

(Távirati tudósításunk.)

Ez az újság a vasutasok küzdelmére nem dobott követ. Ez az újság a küzdelemben akkor sem hagyta el az igaz ügyért

kivételes fegyverrel küzdő vasutasokat, a mikor a kezdetben ujjongó közhangulat már a küzdők ellen fordult. A rágalom, az orvátadások nyilait sokfelől lövöldöztek reánk, a miért az igazság mellől nem tántorodtunk el akkor sem, midőn már a megkövezésre került a sor.

Nagy elégtételünkre szolgál tehát minékünk a budapesti királyi törvényszék ítélete, a mely ítélet teljesen fölmentette az országos vasuti sztrájk fő-fő bűnbakjait, a vádlottak padjára hurezolt és országháborítóként üldözött fővezéreit is. Nincsen tehát okunk sajnálni, hogy az igazság mellett kártartottunk és önzetlen férfiasággal küzdöttünk. Ez ítélet a meghurezolt vasutasoknak is fényes erkölcsi elégtétel.

Az országos jelentőségű budapesti ítélekezésről, mely a független magyar bírói karhoz valóban méltó ítélet, ezeket jelenti tudósítunk.

Délelőtt 10 óra.

(Jun. 18 án, d. e. 10 óra.) A Sarlay lengő, ősz szakállá feltűnik a folyosón s a budapesti királyi törvényszék rideg folyosója, mely tömve van kíváncsiakkal és érdekeltekkel, megmozdul. Sarlay komolyan, méltóságosan jön. Ide-oda köszön, kezét ráz egyszerű vasuti altisztekkel, akik eljöttek a sztrájk kálvariájának utolsó stádiumához. Egymásután jönnek a többi vádlottak is: Turchányi, Margulit stb. Ezek már valamivel idegesebbek. Bevonulnak a tárgyalási terem tanuszobájába, ahol tanuk nélkül hányhatják meg a pár perc múlva bekövetkező eshetőségeket.

Hát bizony a hangulat nyomott a vádlottak között. A közönség, amely nagyrészen vasutasokból áll, nem igen osztja ezt a sötét pesszimizmust.

Folyton jönnek mennek azonban az utczára a nagy szárnyas ajtók elé, lesve a védők jövetelét. A bírák arca is kész tanulmánytárgy a jelen pillanatokban. Oláh András, az elnök jóságos mosolylyal furakodik a tömegben keresztül s azután benéz az üres esküdtzéki terembe.

— Meleg van, kutya meleg van — szól visszajövet és megtörli a homlokát.

— Kétszeresen meleg van a vasutasoknak, szól valamelyik fogadatlan prókátor, aki kezében egy iratcsomóval a tárgyalási terem előtt ütött tabort, elszánva magát, hogy minden poklon keresztül is bejut a tárgyalási terembe.

Az elnök végigtekint rajta, elneveti magát és tovább megy.

Izgalmasan mulik az idő. Im már 11 óra és az elnök a bírákkal egyetemben bevonul a nagy esküdtzéki terembe. Kezében egy nagy iratcsomó. A halk mozgás egyszerre megszűnik, csak az elhelyezkedés

Nyári ruhák
tisztítását és festését

kifogástalanul teljesít **KONC JÓZSEF** kelme-festő és ruha tisztító Debreczen. Üzlet: Battyányi-u. 2., műhely: Vár-utca 3. (Zenede épület.)

nesze zavarja meg a csendet, s megkondul a teremben az elnök szava, mélyen ünnepelesen:

— Tekintetes kir. Törvényszék! A f. évi június 10-én félbeszakított tárgyalást a vasutasok elleni bünpörben folytatjuk. Tárnya ezen tárgyalásnak a törvényszék ítéletének kihirdetése.

— Konstatálom, hogy a vádlottak jelen vannak. Minden védő jelen van?

— Igen.

— Felszólítom a közönséget, hogy tetszés vagy nem tetszés nyilvánítástól tartózkodjék. Ki fogom hirdetni az ítéletet. Vádlottak álljanak elő.

Az ítélet.

Ö felsége a király nevében!

A budapesti kir. törvényszék hivatali hatalommal való visszaélés vádjával illetett Sarlay János és társai elleni bünpörben 1904. évi június harmadikától 10-éig lefolyt fő tárgyalás adatai alapján a vád és védelem meghallgatása után a következő ítéletet hozta:

A kir. büntető törvényszék a vádlottakat a felbujtó és tettesi minőségben terhükre btt. könyv 480 és 481. §. alapján tett vád alól hivatali hatalommal való visszaélés vádjára alul btt. perrendtartás 320. §. 1. 2. 3. pontja értelmében felmenti.

A bűnügy költségei, kivéve a gyorsírók díjai — az államkincstárt terhelik.

A kir. törvényszék Potiora Lajosnal szemben a büntető eljárást vád hiányában megszünteti.

Elrendeli a kir. törvényszék, hogy ezen ítélet a vádlottak felettes hatóságával már most közöltessék, jogerőre emelkedés után az összes iratok netaláni intézendő fegyelmi eljárás esetén ugyancsak a felettes hatósághoz áttessék.

Indokolás.

A kir. törvényszék az ítéletet a következőkben indokolta meg:

A jogi megindokolás előtt a kir. törvényszék álláspontját kívánom néhány szóval kifejezni.

A kir. törvényszéknek ezen most lefolyt bünpörben nehéz helyzete volt, áldatlan munkája volt és feladata hálátlan.

A bíró meggyőződését és egyéni telfogását ugyanis ezen bünpörben összhangba hozni nem sikerült.

Megmagyarazzák miért? Mi a törvényszék tagjai nemcsak bírák, hanem egyuttal azon hazának polgárai és hű fiaik is vagyunk. Mi is érezzük, ami ezen hazának fájdalmát és keserűségét okoz. És a mi szívünkbe is belenyillal, ha ezen hazát bántalom vagy sérelem éri.

Széles rokoni és családi kötelék, szeretet és baráti kapcsolat, anyagi és magánérdek ezerszeresen kölnek bennünket ezen ponthoz. Hogyne remegett volna meg a mi szívünk s hogy ne vett volna rajtunk erőt a kétségbeesés, midőn április huszadikán és a következő napokban arra a végzetes események bekövetkeztek?

A midőn láttuk, hogy e hazában a vérkeringés megakadt, a mikor tapasztaltuk, hogy minden jó fia e honnak aggódva leste, hogy a vérkeringés megszűnése nem-e akasztja meg a szívnek működését. Hogy ne itéltük volna el, hogy ne rossztaltuk volna mi is ama mozgalmat, melynek bármely legyen is a célja, végeredménye a hazának súlyos válsága és betagsága lett.

De mi ezen a széken mint bírák ülünk, akármit mond a lelkünk, akármit érez a szívünk, akárhogyan történtek azon események, itt az egyénienk érzelmek el kell hallgatni.

Ezért volt nehéz a mi helyzetünk, ezért volt áldatlan a mi munkánk és hálátlan a mi feladatunk. Egyéni érzelmeink ellenére, mint bírák, **törvénykönyvvel a kezünkben, a vádlottakat, bűnösöket ki nem mondhattuk.**

A királyi törvényszék ezután hosszasan indokolja jogilag, hogy **közhivatalnok-e a vasutas vagy pedig nem? A királyi törvényszék oda konkludal, hogy nem.**

Ezek alapján a vádlottakat felmenteni kellett.

Az ügyész felebbezett.

A halgatóság a bíróságot zajosan megéljenezte.

Országgyűlés.

[Budapest, 1904. június hó 18-án.]

Eredeti tudósításunk.

Az államvasutak alkalmazottai illetményeinek szabályozásáról szóló javaslat felett való vitát folytatták ma. A tanácskozást Feilitzsch Arthur alelnök vezette.

Neményi Ambrus előadó betérjesztette a pénzügyi bizottság jelentését az 1904. évi költségvetésről.

A ház úgy határozott, hogy a költségvetést keddre tüzi ki napirendre.

Majd a vasutasok fizetésrendezésére került a sor.

Ernszt Sándor néppárti az őrszemélyzet dolgával foglalkozik mindenekelőtt. Azt mondja, hogy nyugdíjazásuk csekély, csekély azért, mert munkájuk, a mely az éjszakára is kiterjed, egy egész családot foglalkoztat. A mozdonyvezetőket is jobb javadalmazásba kell részesíteni. Nehezebb, veszedelmesebb foglalkozást a mozdonyvezetésnél nem ismer. A foglalkozás veszedelmességét honorálni kell és ezt figyelembe ajánlja a kereskedelmi miniszternek. Majd a sztrájk okáról elmélkedett és a mozgalomért a kormányt teszi felelőssé.

A javaslatot általánosságban elfogadja. (Helyeslés.)

Konkoly-Thege Miklós elismeréssel adózik a vasuti alkalmazottak iránt, a kik derekas munkát végeznek és mintául szolgálhatnak a külföldnek is. A javaslatot elfogadja.

Hieronimi Károly kereskedelmi miniszter szólal fel ezután, hogy az egyes szónokok kijelentésére megtegye észrevételeit. Konstatálja mindenekelőtt, hogy mindannyian, a kik a tárgyhöz hozzászóltak, a javaslatot általánosságban elfogadták. Mezőssynek a korpóllétra tett észrevételeire azt feleli, hogy ebben is a méltányosság legvégső határáig ment el a kormány. A mi a benyújtott határozati javaslatokat illeti a pénzügyi bizottságban előterjesztettekre válaszol mindenekelőtt.

Ehhez a javaslatához, hogy az egyes fizetési osztályok fokozataiban a vasutasokat egyenlően osszák el, hozzájárul. Igyekezni fog azon is, hogy a tisztviselők a magasabb osztályokba nagyobb számban neveztesse ki. Mezőssy határozati javaslatához a lakáspénzekre nézve nem járul hozzá. A sztrájk oka nem a fizetésrendezés kérdése volt. Hisz a javaslatot még a sztrájk kitörése előtt betérjesztették. Kifogásolják a vasutasok gyűlésének megtiltását. Ha a gyűlést meg nem tiltották volna, akkor a gyűlés miatt szűnt volna meg a forgalom, oly sok vasutas akart feljönni az április 20. gyűlésre. Akik feljöttek azokkal az igazgatóság a legvégsőbb határig ment el.

Ugron: Igen zsandárokkal! (Zaj a jobboldalon.)

Felkiáltások jobbról: A rendet minden áron fönnt kell tartani.

Ugron: De nem zsandárokkal.

Hieronimi: Ha kell csendőrökkel is! Az előzmények okait bírálói nem akarja, a jövőre nézve azonban kijelenti, hogy a vasutas szolgálatban a legtágabb teret akar engedni az egyéni önállóságra, az egyéni tetterő érvényesülésének. (Általános helyeslés.) Ez fontosabb még a fizetésjavításnál is. Ezen az uton sikerülni fog a vasutasok ambícióját növelni.

Mezőssy: Protekció nélkül!

Zboray: Azt már nem igéri!

Hieronimi Károly: A vasutnál nem lehet oly fokozatos előléptetést rendszeresíteni, mint a katonaságnál. A katonák éppen e miatt elégedetlenek — a romantika miatt. Ennek a rendszernek meg fokozása az automatikus előléptetés. A mi a protekciót illeti, a miniszterek örülnének legjobban, ha nem volna protekció, mert nem ők protegálnak, hanem náluk protegálnak. Vannak tisztviselők, a kik a léhaságban, kötelességmulasztásban emennek a végső határig, a nélkül, hogy ellenük fegyelmet lehetne indítani. Ezeknek nem lehet megadni az automatikus előléptetést. Mátrészt a vasut üzlet és az üzleti életben a sikernek az a biztosítéka, hogy a rendkívüli szolgálatot azonnal honorálni kell, pedig ezt is lehetetlenné tenné az automatikus előléptetés.

A protekció nem oly tulságos nagy; az elkeseredésnek semmiesetre sem oka a protekció. Külömben rajta lesz, hogy a protekció a lehető legszűkebb határok között maradjon. Az éjszakai munka külön díjazását nem tartja helyesnek, mert ez általános fizetésemelést jelentene, arra azonban hajlandó, hogy egyes állomásokon, a hol az éjszakai szolgálat nagyon terhes, pótlékot kapjanak; ez külömben megtörtént eddig is. A lokomotívvezetők fizetése kielégítő. A nyugdíjjogosultság idejét nem fogja leszállítani, végre is szabadban dolgozik a vasutas és foglalkozása egyike a legegészségesebbeknek. Ha a tisztviselők a nyugdíjintézetbe akarnak befizetni, akkor kaphatnak több nyugdíjat. Ez ellen a kormánynak nincs kifogása. A vasuti munkásoknak 5—6 nap előtti érvénybe lépett az új nyugdíjszabály. Az 1400 koronás fizetési minimumot megfelelőnek tartja. Kéri a javaslat eltogadását. (Helyeslés.)

Szünet következett.

Hellebronth Géza hosszabb beszédben támogatja a vasutasok érdekeit. Határozati javaslatot nyújtott be, hogy a kormány haladéktalanul nyújtson be javaslatot a vasutasok szolgálati pragmatikájáról.

Vármegyénk és közelvidéke.

A hajdunánási dalárda folyó hó 25-én, a Casinó-kerthelyiségében zártkörű táncmulatsággal egybekötött dalestélyt rendez. A műsor igen élvezetesnek ígérkezik, a következő pontozatokból áll: 1. Dalolatok Hoppe Rezsőtől, éneklő a Hajdunánási Dalárda, 2. Részlet Petőfi „Salgó”-jából szavalja Bornemissza Barnabás. 3. Népdalok, éneklő a Hajdunánási Dalárda. 4. Bordal Hiióczky Bélától éneklő a Hajdunánási Dalárda. 5. Az inggomb, vig monológ, előadja ifj. Homolay Gyula. 6. Rákóczi induló Fáy és Hackl átíratában zenekísérettel mellett előadja a Hajdunánási Dalárda. De talán még a műsornál is érdekesebb a meghívóra nyomtatott ezen megjegyzés, hogy: „a bort egy-letünk saját pinczejéből szolgáltatja, miért is a férfi vendégek személyenként 2 korona borpóntot fizetnek.” Vajon kerül-e még másik dalárda a hazában, a melynek „saját borpinczéje” volna?

Adományok Booskay szobrára.

A hajdusoboszlói Booskay-szoborra szaporán érkeznek az adományok. Zombor vá-

rosa 50, Nádházi Béni szováti jegyző 10, Fried Leó tiszacsegei bérlő 100, Bleier Mór téglási lakos 10 koronát adományozott a Bocskay-szoborra.

Megszűnt sertésvész. A sertésvész Mikepércsen megszűnt.

Hírek Berettyóújfaluból. Hat-hét évvel ezelőtt halt el Berettyóújfaluban Militzer Jónás nevű jómodu izraelita, ki sok minden nemes ügy felvirágoztatására szívesen adakozott. Végrendelétében azonban minden egyéb adakozását felülmulva az ev. ref. egyháznak adományozott ezer koronát. Most Roth József izraelita földbirtokos halt el s a napokban kihirdetett végrendeletéből örömmel értesültünk, hogy az ev. ref. egyház részére két ezer koronát hagyományozott. Még arról is értesít levelezünk, hogy ugyanezen idő alatt egy szép adomány is volt még. Tóth Andrásné, Király Eszter, egy 400 k. értéket meghaladó nagypénteki gyászterítőt készített az egyház részére, bevonatván e terítővel az egész urasztalát, kathedrát és az u. n. gyászolók padját. Mindeme nemes adományokat az egyháztanács az özvegyekhez küldöttéleg átvitt jegyzőkönyvi kivonaton köszönte meg.

Jókai utolsó évei.

Harcz egy sirhant körül.

Jókai utolsó évei körül czimvel jelent meg Fényes Lászlónak viszonzása Vészi József „Hiénák Jókai sirján” czimű röpiratára. Ez az újabb röpirat hasonlatosan az elsőhöz, tele van a költőkirály martíromságát bizonyító kinos adatokkal. Elsősorban is érdekes az első Fényes röpiratban is aposztrofált Herczeg Ferencz nyilatkozata, amely Vészi József röpiratának rája vonatkozó passzusára akar válasz lenni:

— Tényleg voltam Jókai Mór betegágyánál s mint a Petőfi-társaság elnöke, üdvözöltem a nagy költő nejét. A számba adott beszéd első részét körülbelől úgy mondtam, a hogy Vészi József visszaadja, de már a másik része nincsen hűen közölve. Ilyesmit mondtam: A nemzet bizonyára hálas lesz, ha méltóságodnak ápolása lehetővé fogja tenni nagy költőnk egészségének helyreállítását.

— S most azt kérdezem — szoltam Herczeg Ferenczhez (már mint Fényes László) — úgy közöltem-e le nyilatkozatát, amint azt nekem, az én kérésemre, mondani szíves volt?

— Amit én önnek mondtam, azt teljesen hűen írta meg Olvasván a választ. (Vészi József: „Hiénák Jókai sirján” czimű füzetét): kijelentem, hogy azzal polemizálni nem akarok. Ha egy komoly fórum előtt szüksége következik be annak, hogy Jókainé brüszke és kegyeletemet sértő magatartásáról Jókaiival szemben tanuságot tegyek, akkor rendelkezésére állok önnek. Megjegyzem, hogy az én közvetlen tanuságtételelem, megfigyelésem egyetlen incidensre vonatkozik. De hiszen ön az én szájamba nem is adott többet.

Még határozottabban reflektál Vészi czáfolatára Márkus József,

— *En állok a szavamnak s bármely fórum előtt kész vagyok tanuságtételelemet megismételni, sőt többet is mondani.*

Dr. Zalai Sámuel tett és utóbb homályosan visszavont nyilatkozatát pedig Stern Károly és Stern Károlynén kívül Gerenday Lászlóné is, mint fültanu, megerősíti.

A Siófoki tartózkodás viszhangjai.

Ugyancsak a siófoki tartózkodásra vonatkozik Braun Dávid, veszprémmegyei nagybirtokosnak következő nyilatkozata:

— Megvallom, nem kellemes nekem,

hogy nyilatkoznom kell, de respektálom az ön érveit, uram s nem térek ki a válaszalól. Közvetlenül én alig érintkeztem Jókai Mórral, mert hiszen Siófokon léte alatt alig mozdult ki szobájából s hozzá senki be nem mehetett. Csak azt mondhatom, hogy Siófokon általános volt a felháborodás és ellenszenv Jókainé ellen, mert az emberek s bizony mondhatom, hogy valláskülönbség nélkül — igen elítélék a Grosz családot, a legszebb időben bent kellett ülnie szobájában s ott sakkozott az ablaknál egymaga, egyedül, órák hosszat.

Azt közvetlenül tudjuk, hogy az öreg Groszné a Siófokon írt verseit előttünk hetekkel azelőtt már jelezte, épen a siófoki rossz hangulatra való czélzással: *Majd megjelenik egy vers . . .* Augusztus 28-án aztán hirtelen elutaztak.

Fényes László felhívása.

Végül többek érdekes tanuságtétele után Fényes László a következő Felhívás-sal zárja le újabb röpiratát.

Czélom az volt, hogy a hazugságot elkerülsem Jókai Mór sirjáról, életének mártírszenvedéseit eltussolni ne engedjem s az irodalomtörténet részére igaz, való tanuvalomásokat őrizzenek meg írásaim, még arra az esetre is, ha most nem is lehetne az ügyet illetékes fórum döntése elé vinni.

Am újra és még egyszer felhívom Vészi József urat, illetve védettjét; keresünk alkalmat, hogy bíróság előtt vagy választott irodalmi és társadalmi bíróság előtt döntsük el a kérdést. Magamra vállalom a bizonyítást. Ha nem tudnám bizonyítani azokat, amiket megirtam, magát a lényeg, csakugyan „kiseprűzni való” lennék.

Ha nem fogadják el felhívásomat: a bűnösséget ismerik el.

Indoklom, hogy miért proponálom a bíróságot. Oda mindkét félnek módjában van tanuit megidéztetni. Ha társadalmi bíróság döntene e dologban, ennek fölkerése is — tekintettel az ügy közérdekű voltára — erkölcsileg kötelező azokra, akiknek nyilatkozatát így nem vagyok felhatalmazva kiadni, mert nem óhajtanak Vészi ur megmérgezett tollától gyaláztatni, De én tudom, hogy előkelő állású emberek milyen megsemmisítő bizonyítékok birtokában vannak, közbenjárásaik alkalmával mikről szereztek meggyőződést s hogy közvetlen tanuk miről tudnak tanuságot teeni.

Ha nem fogadják el az illetékes fórum előtt való döntést: elismerik ezzel, hogy félnek az ott elhangzandó, megsemmisítő tanuságtételeltől.

Mi az ujság?

A finnek Haynauja. Még alig hült ki a meggyilkolt Bobrikov teteme, már küldi az új Haynaut Finnország pusztítására a czári kormány. Bobrikov utódja Wahl vezérőrnagy lesz, a ki most a belügyminiszteriumhoz van beosztva. Wahl egyike ama orosz kitűnőségeknek, akiket egyetemes gyűlölet környez. Wahl is részesült már abban a szerencsében, amiben Bobrikov. Ellene is követtek el merényletet, mikor kormányzó volt Vilmában. Wahl könnyű sebesüléssel menekült akkor. A merénylet elfogták és felakasztották.

Tűz a petroleum-gyárban. Budapestről távirják, hogy a „Magyar petroleum-
ipar részvénytársaság” Kén-utcai gyárában szombaton reggel fél kilencz órakor tűz ütött ki. A veszedelem igen nagyfokunak látszott első pillanatban, rettentő következményekkel fenyegette az egész gyárépületet, de a tüzőltők vakmerősége megmentette a petroleum-gyárat a pusztulástól. Homokkal, vízzel, szivattyuval lokalizálták a tüzet, majd egy nevedóra alatt teljesen eloltották.

A költő, mint a nép barátja.

— Újabb nyilatkozat. —

A költő által szerkesztett „Szabadság” czimű ujságban megjelent alacsony indultu czikk kint Balmazújvároson is fölháborodást keltett; mert valóban határtalan alacsonyság és elvetem edettség kell ahhoz az elhátározáshoz és ujságírói tollhoz, mely még a szegény magyar nép ezreinek a nyomorúságából is csufot üt. Ez már igazán a tisztességbe ütköző, közveszélyes garázdalkodása a kalózkodó tollnak, amely tájékozás nélkül képes volt még hirasunk valószínűségét is meggyanusítani; azért most tehát a maga varangymérges főztét élvezze is végig a költő ur; mert támadását és általa a sorok között kétségbevonat megdöbbentő nényomort illetőleg ime a legilletékesebb helyről egy nyilatkozat. Kaszás József, Balmazújváros község főjegyzője expressz-levélben küldötte be hozzánk:

Balmazújváros, 1903. jun. 18-án

A „Debreczeni Független Ujság”

Tekintetes szerkesztőségének

Debreczen.

A hivatalos órák alatt ellevén foglalva, csak délben tudom és szoktam a reggel érkezett lapokat átolva ni.

Megütközéssel látom és olvassuk a lap mai számának „Ujdonságok” rovatában „A költő, mint a nép barátja” czim alatt, hogy a „Szabadság” czimű lap költőszerkesztője vásártéri komédiás bódék előtt hallható és csak oda illő hangon bevezetett közleményben lehazudtolni és kigunyolni igyekszik egy jobb sorsra nagyon is érdemes nagy magyar község ezrekre menő lakosának nyomorát.

Hát kérem: én a költői licentiát sem ösmerem el jogosítottnak a rideg és nagyon is elszomorító valót mondó prózának leczáfolására sem, annál inkább kigunyolására.

Verset írhat Rudnyánszky ur jót, de lehet, hogy annak tartalma az ő lelkiülete szerint sem igaz, bár egyébként szép is.

Az újvárosi munkanélküliség és kenyértelenségről a „Debr. Független Ujság”-ban megjelent ridegvalót tartalmazó próza, lehet, hogy nem szép, de hogy igaz: arra esküszünk.

Írjon Rudnyánszky ur verset, ne avatkozzék olyanba, a mit nem tud!

De rövid leszek, nehogy levelem lekéssék.

Kötelességszerűleg tudatom, hogy a mit szóval említettünk, még annál sokkal több a siralmas való.

A munka és kenyérelküli családok száma ezernél — a házanként megejtett összeírás szerint — több, az inséggel küzdők pedig ötezret tesznek legalább is.

Holnap délelőtt Rudnyánszky ur kijöhetne és egy koronájával fogadhat vagy ezer napszámot. Ha Debreczenben el lehet helyezni: jó kereset lesz, mert az általa említett egy forintból kitelő másik koronát szívesen odaadják a munkátlan szegény emberek.

Cselédnek való ifjaink és lányaink már évek óta Debreczenben laknak. Fogadhat azok közül bárki, csak fizessen és rendesen élmezze. Gyülésünk után úgy a vármegyénél, mint a kormánynál irásban és szóval is kérelmezünk, de a gyorsan szükséges segélyt községünk képvisellete nyújtani fogja már holnapi határozatával.

A „Szabadságot” mi nem ösmerjük, de olyan szabadságot nem is kérünk.

Balmazújváros, 1904. jun. 18-án.

igaz tisztelettel

Kaszás József,

főjegyző.

Egyházak és iskolák.

Vasárnapi istentiszteletek. Ma, vasárnap a ref. templomokban a következő lelkészek tartanak istentiszteleteket: Nagytemplomban K. Tóth Kálmán, kistemplomban Jánosi Zoltán, újtemplomban Szele György, Ispotályi templomban Biró Ferencz, szegényházban Hajdu Zsigmond, csapókeri imaházban Kovács János. — A róm. kath. templomban vasárnap reggel 6 órakor miséznek Szabó István, 7 órakor Nyári Ignác, 8 órakor egyik kegyesrendi tanár a főgimnáziumi növendékek részére, 9 órakor az ünnepélyes nagymiséét dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost, plébános mondja segédlettel; nagymisé után Nyári Ignác prédikál; 11 órakor a Svetits-zárda növendékei az elemi iskolák jönnek szent misére, melyet Molnár K. Dezső h. igazgató mond; fél 12 órakor miséznek Török Lajos színórváraljai segédlelkész. Délután 3 órakor Iyánia, utána rózsafüzér lesz, 5 órakor Szent József társulatának hónapos ájtatosságát végzi dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost, plébános, szent beszéd és Iyániával. Az ágost. hitv. ev. templomban délelőtt 10 órakor Materny Lajos főesperes végzi az istentiszteleteket.

UJDONSÁGOK.

A vasutasok bírójáról.

[A nagy pör vége.]

Az országos jelentőségű s érdekű vasutas nagy pörben, mint más helyen részletesen közöljük, tegnap ítélezett a budapesti királyi törvényszék.

A törvényszék ítéletéhez szó sem férhet. Az ítéldbírák megőrizték a függetlenségüket és részrehajlatlanságukat minden titkos és nyilvános külső befolyások és nyomások ellen.

Nem engedtek a törvénykönyvbe magyarítani semmit. Az igazságot nézték és minden törvényes következmények alól felmentették a vasutasok porig tiport, a legsúlyosabban megvádolt fővezéreit.

Büszkének lehetünk az ilyen bírakra, akik hivatások magaslatán mindvégig megmaradtak; de azt csak kevesen tudják, hogy minékünk hajduknak és hajduságiaknak még különösebb okunk is van büszkélkedni az ítéletet tartó budapesti bírák elnökével.

A nagy pör tárgyalásait Oláh András bíró vezette a legpártatlanabban és legtapintatosabban. A nagy pörben a felmentő ítéletet Oláh András bíró hirdette ki, a ki törzsökös hajdu ember. A hajdu kapitányok ősi családjából, a nánási Oláh családból származik és hajdunánási földbirtokos.

Az érdemes magyar bíróra valóban büszkén tekinthet a hajduság. A nemes faj hagyományaihoz méltóan viselte magát; nem úgy mint a böszörményiek s meg Hajduvármegye, mely nagy oktalanul rugdosta meg a már legázolt vasutasokat.

Magyar- és szász gyermek csere.

Ajánlatok és ajánkozások.

A szász testvérek részéről nem hiányzik a kedv a magyar- és szász gyermek-csere felkarolására. És most már a művelt magyar-

családok körében is napról-napra növekedik az érdeklődés a hasznos és üdvös mozgalom iránt. Az eszme népszerűsödését bizonyítja a nagyszabeni levelezők alábbi érdekes értesítései, melyeket ajánlunk a gyermekes szülők figyelmébe:

1. A nagyszabeni ev. luth. árvaházból a kezdődő nyári szünidőre készséggel adnak magyar családokhoz 12—13 éves fiukat és lányokat játszótársul, a gyermekek a teljes ellátáson kívül rendszerint még utiköltséget szoktak kapni. A gyermekek magyarul csak nagyon keveset tudnak. Érdeklődők akár magyar, akár német nyelven írott levélben forduljanak *Wagner János predikátorhoz.* (Nagyszabon)

2.) A nagyszabeni ág. ev. női tanítóképző növendékei közül szintén a nyári szünidőre többen óhajtanak magyar családhoz menni a magyar nyelv gyakorlása végett részint akként, hogy teljes ellátás fejében németül beszéljenek és e nyelvet tanítanak, részint akként, hogy a teljes ellátást megfizetnek.

3.) Egy nagyszabeni szász hivatalnok család és egy nagydisznódi szász tanító most a hetedik gimnáziumba járó fiók részére a nyári szünidőre keresztény családnál teljes ellátást keresnek. Fiaik magyarul akarnak tanulni. Kimerítő levél lapunk nagyszabeni levelezőjéhez küldendő, akinek címét megmondja a szerkesztő.

4. Szászsebes város polgármestere most az ötödik és hetedik gimnáziumba járó fia közül akármelyiket cserébe adná lehetőleg Debreczen-vidéki keresztény családnak. Levelek közvetlenül a polgármester urhoz, vagy özv. *Leonhard Henriette urnőhöz* (Szászsebes, főter) küldendők.

Cserélni akaró magyar szülőknek a nevezett urnő és lapunk nagyszabeni levelezője szívesen adnak felvilágosítást.

Másrésről örömről szolgálnak jelenteni, hogy a magyar uri családok is méltányolják gyermekeikre ilyen csere nagyjelentőségét és hasznát. A tegnapi nap folyamán Lehmann László urtól, innét Debreczenből vettünk levelet. Gimnázista fiacskáját szász uri családhoz, olyan szász városba óhajtja egész évre cserébe adni, ahol gimnázium is van. Mi természetesen a legszívesebben járunk el ez ügy kedvező elintézésében, hisszük, hogy debreczeni kis diákok sikerül derék szász család gyermekével kicserélni és elhelyezni. Egyidejűleg ismételtén felhívjuk a szülőket, hogy foglalkozzanak komolyan és rokonszenvesen eme mozgalommal.

Újból feleketik a vasutasokat.

— Működik az osztrák kéz. —

Az osztrák-kéz megint belekaparász a magyarság belételebe. Ezek ijedtek meg legjobban a vasutas-sztrájtól. Valahány osztrák generális van, mindnek az égfelé állott a kalpagján a zöld kakas tollazata. Hisz ezek a vasutasok még polgári jogra is merészelnek hivatkozni. Hisz, ha netalán Kossuth Lajos feltámadna, ezek a vasutasok képesek volnának tovább nem szállítani magyar hazájok nyakára a mozgósított, holmi Jellasics-ivadékoktól vezetett osztrák armádiát sem. Hm! Itt jó lesz egy kicsit a dolgok mélyére tekinteni. És az osztrák generálisok nagyságos, méltóságos és kegyelmes honi kutyamosói addig okvetetlenkedtek egymás között, megszületett a legujabb vasuti eskü minta . . .

Sajnos, nem vagyunk abban a helyzetben, hogy már most közölhet-

nénk ezt az eskümintát, mert nagyon titkolják. De elképzelhető, hogy mi csoda hűbér-urkori fogadalmat kell tenni a vasutas testületnek, midőn így papirosan akarják megfélemezni őket és visszatartani őket annak a megismételhetőségétől, hogy valaha a vonatot megállítsák . . .

Most mind a tíz üzletvezetőség területén a vonalra indulnak az üzletvezetők, kísérettel és az igazgatóság főküldöttjeivel és ünnepélyesen úgy veszik be a titkos esküt a vasutasoktól. Pedig ha kielégítik őket, nem történik újabb eskü nélkül sem zavardás. De ha majd egyszer a haza hívna őket, bizonyosan akkor is lesz valahogy. Ma mindenesetre felesleges ez a zaklatás, ez az idővesztegetés, s azt a 40 ezer forintot is, a mibe ez a ceremóniázás kerül, szegény országunkban fordíthatnák hasznosabb dologra is. Hisz ha így terjed és növekszik a drágaság és inség, következhetik még itt éhenhalás is.

— **Miniszteri biztosok.** A nagyváradi felsőkereskedelmi iskola érettségi vizsgálatára a kereskedelmi kormány Szávay Gyulát küldte ki miniszteri biztosul — A debreczeni kereskedelmi iskolai vizsgákon vizont Sarkadi Lajos dr., a nagyváradi kamarai titkár a miniszteri megbízott.

— **Debreczeni gazdaszok Nagyváradon.** A debreczeni gazdasági tanintézet növendékei hosszabb tanulmányuttra indultak. Tegnap reggel érkeztek Nagyváradra és a tanári kar vezetése alatt a nagyobb gyarakat, valamint a káptalani és püspökségi birtokokat szemlélik meg. A debreczeni gazdaszok hétfőn utaznak el Nagyváradról.

— **Eljegyzések.** A helybeli állami anyakönyvi hivatalnál kihirdetés végett a következő eljegyzéseket fogatosították: Korsós Imre özvegy Balázs Lipótnéval, Kanál Sándor Iván Zsuzsánnával, Molnár István özvegy Bányi Gábornéval, Zsirzsi Árpád Huszar Gizellával, Varga József Bancsi Juliánnával, Orbán János Szabó Juliánnával, Lábos Gyula Reke Máriával, Molnár Béla Nagy Ilonával, Szántás József Gyulay Rózával, Szabó Sándor Nagy Juliánnával, Tasi Ferencz Hári Máriával, Beliczay Sinkovits István Köneghy Emmával, Gyulai Nagy Ferencz Sors Erzsébettel, Arany András Guta Sárával.

— **Az Omke első választmányi ülése.** Tegnap délután volt az orsz. magyar keresk. egyesülés hajdumegyei kerületének első választmányi ülése Kardos László elnöke alatt. Először is a szervezőbizottság számolt el az előkészítés költségeivel. Jelentését tudomásul vették és köszönettel fogadták el. Azután az elnökség támogatására elnöki tanácsot választottak, melynek tagjai lettek: Bárdos Géza, Csanak János, Hochfelder Jakab, Somossy László. Majd titkár-választásra terve át, egyhangulag megválasztották a szervezés vezetőjét: dr. Rácz Lajos kamarai fogalmazót, ki azonban, bár köszönettel vette a bizalmat, az állást nem vállalta el, hivatkozván arra, hogy a szervezésnél úgy ő, mint maga a kamara a legnagyobb készséggel működtek közre, hogy városunkat és e megyét e szükséges közgazdasági intézménnyel gyarapíthassuk, de

most m
hivatalo
jesen k
viselői
gyűlés
kijelent
működé
vazva r
lasztás
terjessz
nokká
tárgyalt
és a ha
az elnö

A váro
már ep
nem k
iskoláz
mert
három
A váro
államn
elhany
tizszer
ros fel
ezután

szervez
nap dé
a hatva
gármes
Kereszt
a négy

Zenede
nak. Te
deu viz
a zárvi
tani a
lévén d
lesz. D
az alk
hogy eg
a beszé
(1684—
gorára
ffy Lón
niczky
triste. I
István
Hegedű
appansi
Darvas
unod K
Bognár
Grieg
Ella, ta
(1811)
gője (I
György
Hajdu
gordon
Marche
Weisz
Doman
tik Da
este 7

dörség
moza
Antal
400 ko
eredmé
rendőrs
telen v
len ki
marad.

megyei
totta k
szaktar
10 óra
egy. ta

most már szükséges, hogy a kerület minden hivatalos intézményétől teljesen független, teljesen különálló legyen; az ő kamarai tisztviselői állása tehát inkompatibilis lenne. A gyűlés nagy sajnálattal engedve a határozott kijelentésnek, dr. Rácz Lajosnak buzgó közreműködéséért jegyzőkönyvi köszönetet szavazva megbizta az elnökséget, hogy a választás ügyében a jövő gyűlés elé javaslatot terjesszen. Azután megválasztották pénztárnokká Aron Jenőt. Végül a központ átiratait tárgyalták az adókiivetés reformja tárgyában és a határozatok foganatosításával megbizták az elnökséget.

— Tanyai iskolák államosítása.

A város tanyai iskoláinak államosítása már egészen megérett, mert a város nem képes tovább teljesíteni a tanyai iskoláztatást, amire nem is kötelezhető mert a törvénykötelezte összegnek a háromszorosát költi eddig is iskolákra. A város átadná eddigi tanyai iskoláit az államnak, amely tovább fejlesztené az elhanyagolt tanyai iskoláztatást, amely tiszserese lesz a mostaninak, ha a város felaprózott parcellákban adja bérbe ezután a birtokait.

— **Népgyűlés.** A debreczeni újjászervezett szocialista földmunkások vasárnap délelőtt fél 11 órakor tartanak gyűlést a hatvan-utca végén levő piacon. A polgármester Nagy Sándor, Szögi István és Keresztesy István kérvényére engedélyezte a népgyűlést.

— **Hangverseny a zenedében.** A Zenede vizsgái meglepően szép sikerrel folynak. Terünk szüke nem engedte, hogy mindeu vizsgáról részletes jelentést hozzunk, de a zárvizsga után teljes képét fogjuk nyújtani a vizsgák lefolyásának. Ma, vasárnap délelőtt az ének és szavaltat vizsgája lesz. Délután szünetelnek a vizsgázás. Ezt az alkalmat is kihasználja az igazgatóság, hogy egy pompás hangversenyt tölthasson a beszámoló közé. Műsor: Handel G. FR. (1684—1759) Concerto grosso II. Két zongorára alkalmazta Krug G. Előadják Simonffy Lóna és Bella Gizella Tanár W. Domaniczky M. Tschaiakowky Popper. Chanson triste. Nolek A. A la guitare. Előadja Hajdu István tanár Füredi Samu. Moszkowski M. Hegedűverseny. Air. Vieuxtemps H. Fantasia appansionta. Allegro moderato. Előadja Darvas György. Tanár Füredi József. Gounod K. Faust Margit ékszeráriája. Énekli Bognár Matild. Tanár özv. Zivuska Frenczné. Grieg E. Farsangi jelenet, előadja Weisz Ella, tanár W. Domaniczky M. Bihari Bloch. (1811) Hadik óbester nótája. Bihari kesergője (Primatialis magyar.) Előadják Darvas György hegedű, Veszprémy Andor hegedű, Hajdu Miklós mély hegedű és Hajdu István gordonka. Tanár Füredi József. Kowalski H. Marche hongroise. Előadják 2 zongorán. Weisz Ella és Jablonczay Lenke. Tanár V. Domaniczky M. A zongorakisérletet teljesíti Darvas Alice és Weisz Ella. Kezdeté este 7 és fél órakor pontban.

— **Beszűntetett nyomozás.** A rendőrség három héten át lankadatlanul nyomozta a Révész utczai gyilkost, aki Gajzágó Antal önkéntes iskolai tanuló lett. A 400 korona jutalomdíj kitűzése sem vezetett eredményre: a gyilkosnak semmi nyoma. A rendőrség ezért a hiábavaló nyomozást kénytelen volt beszűntetni. Így hát, ha a véletlen ki nem deríti, ez a gyilkosság örök titok marad.

— **Méhészeti előadások.** A Hajdu megyei Méhészegylet következő meghívót bocsátotta ki. Az V. Kerületi méhészeti vándor szaktanár Forgách Lajos f. hó 21-én d. e. 10 órakor Debreczenben G. Szabó Kálmán egy. tag kórház utcza 1. sz. a. méhészeté-

ben szakelőadást tart. Ugyanezen alkalomlomból másnap az egyet tanulmányi kirándulást rendez Maurer Emilnek, a hajdumegyeyei méhészegylet elnökének halápusztai szőlőjében levő méhészetébe, ahol ugyan csak Forgách tanár fog szakelőadást tartani a méhészet elméleti és gyakorlati ismertetése céljából, minthogy itt bő alkalom kínálkozik a méhlegelők megtekintésére is. Ez utóbbi kiránduláson résztvenni óhajtok felhivatnak, hogy előjegyztetésüket a G. Szabó Kálmán méhészetében tartandó szakelőadás alkalmával az egyesület titkárnál jelentsék be. Indulás a Halápra f. hó 22-én reggel az 5 óra 10 perczkor induló vonattal, a központi állomástól. Oda és vissza menetdíj 60 fillér. A halápi állomásnál az elnökség által előállított fogatok fognak az érkező vendégek várakozni. Visszaindulás d. e. 10 órakor. Megérkezik Debreczenre d. e. 11 óra 30 perczkor. Ezen érdekesnek ígérkező szakelőadásra és kirándulásra a hajdumegyeyei méhészegylet t. tagjait, valamint a méhészet iránt érdeklődő nagyközönséget tisztelettel meghívja az elnökség.

— **Az országos ipartanács** Hieronymi keresk. miniszter elnöklete alatt s az ország közgazdasági kitűnőségeinek részvétele mellett két napon át tartó tanácskozással letárgyalta azt az iparfejlesztési programot, mely iránt országos érdeklődés és várakozás nyilvánult. A debreczeni kamarát az ipartanácsban Szávay Gyula titkár képviselte, ki mindjárt a tárgyalás elején nagy figyelemmel hallgatott beszédet mondott az iparoktatási intézményekről s rámutatott ez intézmény egyes kiálló hézagaira. Felemlítette, hogy azon a fajmagyar nagy vidéken, mely Budapesttől a máramarosi határokig, Kassától Aradig terjed, egyetlen iparoktatási intézmény nincs. Ily körülmények közt óvakodást javasolt az ipartanácsnak iparfejlesztési memorandum azon irányzatával szemben, mely még a háziipari oktatást is központosítani s az ugynevezett mestertanfolyamokat az egyes iparoktatási intézetek mellé kívánja kapcsolni. Ezeket oly illuzióknak jelezte, melyek biztos csalódással fognak járni. Mert a magyar nép a kimozdithatatlanságig ragaszkodik otthonához és pedig minél egyszerűbb, annál inkább, a szakoktatási idegen központokat felkeresni nem fogja s így azok mesterként és erőltetetten fognak szülni. A szakoktatásnak — különösen az alsó fokokon és sajnos egyelőre erre van az országnak legnagyobb szüksége — a legnagyobb mértékben decentralizálnak kell lenni, fel kell keresni a maga otthonában az iparos közönséget. Nagyon bevalóknak jelezte azokat az olesó vándortanfolyamokat, melyekkel a legutóbbi évben kísérlet történt s ezek szaporítását és állandósítását javasolta. *Wekerle* Sándor, az előkészítő bizottság elnöke és *Szterényi* József az emlékirat szerkesztője válaszoltak a debreczeni kamara titkárnak, ismertetvén a lefektetett elvek indokait.

— **Uj vasuti állomás.** A kabanádudvari h. é. vasut vonalán Bojár Hollós rakodó állomás marharakodó állomássá lett. A kereskedelmi kormány leirata tegnap érkezett le a megyéhez.

— **Huszonötévig tanító.** A debreczeni zsidó hitközségi népiskola igazgatója *Kuti* Zsigmond most ünnepelte csöndben 25 éves tanítói jubileumát. A kiváló tanferiu tiszteletére kartársai ünnepélyt óhajtanak rendezni.

— **Házasságkötések.** A helybeli állami anyakönyvi hivatalban a hét folyamán házasságot kötöttek: Neubauer Sándor Maier Blankával, Sotkó József Czintatan Annával, Vagner Ambrus Haynke Margital, Svecz Illés Nagy Máriával, Blazsek Ferencz Pap Piros-

kával, Jeney Sándor Kalmár Erzsébettel, Muraközi Aladár Darvasy Gabriellekkel, Nagy Ferencz Dalmi Erzsébettel, Horváth Lajos Tarpai Zsuzsánnával, Kaszás István Antus Juliánnával, összesen 10 pár.

— **Ellopott pénztárca.** Szombaton reggel dr. Szöllős orvos ruháit az emeleten porolta a cseléd és eközben kiesett 120 koronát tartalmazó pénztárcája. A lopásról jelentést tett a rendőrségen.

— **Az új bérkocsigazda.** A sok bérkocsis botrányt megelőgelte már a rendőrség is és Pávay Imre bérkocsis-gazdát megfosztotta tisztségétől és ifju *Pataki* György bérkocsist nevezte ki gazdának, akinek kötelessége ellenőrizni a bérkocsisokat.

— **Megbüntetett mészárosok.** Az állatvásár letiltása miatt, a helybeli mészárosok nem képesek levágásra alkalmas állatokat vásárolni, miért is szabályrendelet ellenére kénytelenek utczán, országuton és egyebütt vásárolni a levágandó marhákat. A rendőrség ezért nyakra-főre birságolja őket, de ez a birság nem jogos, mert vismajor esete áll fent, mivel a mészárosok nem vásárolhatnak az állatvásáron, mire a szabályrendelet szerint kötelezvék, mert nincs állatvásár. Remélhetőleg a városi tanács méltányolni fogja a helyzetet és fölmenti ezen az alapon az elbirságolt mészárosokat.

— **Meghaltak.** Magyórosi István ev. ref. 2 hónapos, Nagy László ev. ref. 5 hónapos, Orosz Róza gör. kath. 14 hónapos, Hadrázi Erzsébet ev. ref. 3 hónapos, Horváth Ilona ev. ref. 6 hónapos csecsemők, Vadász Julianna ev. ref. 11 éves és Szakolczai Mária ev. ref. 2 éves gyermekek, özvegy Vig Józsefné Demjén Zsuzsánna ev. ref. 79 éves magánzónő.

— **A kereskedő ifjak dalköre** július 9-én a nagyerdei vigadóban táncszal egybekötött dalestélyt rendez. A műsor előre is élvezetesnek ígérkezik.

— **Siketnémák vizsgája.** A debreczeni siketnéma iskola június 26-án 10 órakor tartja vizsgáját a városháza közgyűlési termében. Ez alkalommal az intézeti növendékek által készített tárgyak is ki lesznek állítva, amelyek jutányos áron eladók.

— **A polgármester és a német felirat** czimen egy sugalmazott hír jelent meg a városházi félhivatalos ujságban, a „Debreczen”-ben. A t., ujság majdnem labancznak nevez ki minket, a miért porba nem borultunk Kovács József polgármester előtt, ki kötelességyszerűleg visszautasította a közöspénzen fentartott konzulnak német nyelvű irását. Nagyon helyesen cselekedett, mondottuk erre, de egyébként nem fogtuk fel tragikusan ez esetet, sőt tréfás-gunyonyal irtuk meg a Tisza Pista bombás- és gombás követelődzésére, hogy hisz minden jó volna, csak legalább a polgármester tudna németül, a miből most azt akarja kimagyarázni az érzékeny főur illetőleg félhivatalos szócsöve, hogy mi „elfogultság”-ból nem ösmertük el, nem méltattuk a polgármestert nagy kurucz-nak. Az egészből egyedül ez az, amire rövid megjegyzést teszünk; „elfogultak” nem vagyunk, csupán kezdettől kezdve az volt a véleményünk, hogy nem volt szerencsés Debreczen város a közelebbi polgármester választásnál. És igazán nem tehetünk róla, hogy az új polgármester közel egy éves meddő és kiskaliberű működésével még inkább megerősítette ezen véleményünket; ami

azonban nem zárja ki, hogy ha az új pódosztva véletlenül igazán nagy és közhasznú vívmánnyal lepi meg (nem pótadót értünk!) a közpolgárságot, hogy majd mi is meg ne kosszorozzuk.

— Merre legyen az útépités?

A hajduböszörményi képviselőtestület kérte, hogy a szoboszlói szováti utki-építésére vonatkozó határozatot helyezze hatályon kívül, viszont a hadházi tiszapolgári utat építse ki. A megye legközelebbi közgyűlése elé fogják terjeszteni e két határozatot.

— **Tolvaj cseléd.** Szombatra virradó éjjelen Ujfalusi László cselédet, aki Adler Simon Hatvan-utca 29. sz. a. szolgált, a rendőrség a Méliusz-téren találta. Ott aludt, a feje alatt pedig lopott holmik valának, a melyekről beösmerte, hogy a volt gazdájától lopta. Letartóztatták.

— **Utban a művészi pálya felé.** Két tenyeres-talpas 16 éves szolgáló, Suba Klára és Mezei Róza műlovarnók szerettek volna lenni a czirkuszban és megszótktek. M. után azonban a lovaglás művészetéből a huszárlaktanya könyvében vettek órát, Szombathy János rendőrfogalmazó vette őket pártfogás alá.

— **Halálozás.** Mély fájdalommal megtört szívvel tudatjuk a felejthetetlen jó anyának. anyósnak, nagyanyának és rokonnak néhai polgár özvegy Felegyházy Jánosné született Bujdosó Juliánna urnőnek folyó hó 18-án reggeli 5 órakor, életének 71-dik, özvegyiségének 14-dik évében, szívzselhűdésben váratlanul történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk hült tetemei f. hó 20-án délután 3 órakor fognak, az ev. ref. egyház szertartása szerint, a Varga-utcai 18-ik számú házuknál tartandó gyászima után a Kossuth-utcai temetőben levő családi sírboltba örök nyugalomra tétetni. Mely végtisztességre rokonainkat, barátainkat és jó ösmerőseinket szomorodott szívvel meghívjuk, Debreczen, 1904. évi július hó 18-án. Egyetlen leánya: Juliánna férjével Mayering Gyulával. Unokái: Mayering Emilia, Károly, Juliska és Gyula és az összes rokonság nevében is. Áldás és béke poraira! A temetést Gebauer Károly temetkezési intézete rendezi.

— Vége a bükköny termésnek.

A mátai biztos, Farkas Albert bátyánk nagy veszedelemről értesítette a városi tanácsot. Híradása szerint az ideai bükkönytermést végveszedelem fenyegeti. A bükkönyt ugyanis apró fekete bogárkák ezrei pusztítják, amelyek e vidéken ismeretlenek. A bogárkák az egész bükkönyt levelestől együtt elpusztítják. Hogy a veszett fejszenyele megmaradjon, a mátai biztos azt ajánlja a tanácsnak, hogy a bükkönytermést vágassa le.

— **Tolonczok.** A rendőrség Hoffmann Ignác, András János és Sipos Zsófi csavargókat hazatolonczolta.

— Az Iparos kör bogrács-estélye.

A nagyerdőalji Dobosba estefelé a délrelelő pompás bográcsos illat csalogatta-hivogatta a közönséget. Szabadtüzekén rotyogó méltóságos üstök voltak a bogrács-estély érdekes kirakata, melyre — elég későn ugyan — csakugyan gyülni kezdett végre a sok fehér és pirosruhás lány s a hozzájuk tartozó kíséret. Sajna, diák alig akadt már, azok most a kollektivumok jegyein tűnődnek. De gyűlt azért közönség szép számmal, megteltek a szabadban terített asztalok. Nagy Gyula zenekarának nótái mellett vonult föl formás üstöcskében a nemzeti bogrács és

fonatosfánk. 10 óra után esett meg a tánc és tartott — amint illik — kivilágos kivirradtig, ami tulajdonképen nem is jelentene oly sokat ilyen rövid nyári éjszakák idején. A sikerült magyaros mulatságban jelen voltak: Asszonyok: Kovács Béláné, ifj. Pető Györgyné, özvegy Siszori Józsefné, Szuhor Gyuláné, Mészáros Györgyné, Romhányi Istvánné, Bartók Imréné, Fuchs Jánosné, Roncsik Lajosné, Szöllösi Dánielné, Molnár Péterné, Sánta Györgyné, Kovács Ferenczné, Szepesi Péterné, Hajnik Sándorné, Latinka Lajosné, Rácz Istvánné, Könyves Toth Samuné, Kerekes Albertné, Biczó Gyuláné, Goldberger Adolfné, Tóth Gáborné, Dorsch Hugóné, Mező Józsefné, Barta Mihályné, Liptai Józsefné, Varjassy Imréné, Kocsis Imréné, Blaskovits Mihályné, Prák Hugóné, Losonczy Jánosné, Kovács Andrásné, Tóth Istvánné, Lajos Gáborné, Jeszkó Mihályné stb. Lányok: Kovács Erzsike, Kovács Mariska, Tiszai Erzsike, Szuhor Rózsika, Szöllösi Mariska, Molnár nővérek, Varga Juliska, Zuhán Klárika, Pósalaki Zsuzsika, Pető Mariska, Jeszkó Irma, Pető Erzsike, Biczó Ilka, Mészáros Eszti, Biczó Irén, Véber Jolán, Kéki Rózsika, Szepesi Margit, Tóth Mariska, Lajos Irmuska, Tóth Rózsika, Polgári Erzsike, Czerék nővérek, Könyves Tóth Ilona, Mező Róza, Könyves Tóth Noémi, Liptay Kata, Bozóky Zsuzsika, Rácz Ilona.

— **Népesedés.** A hét folyamán összesen 40. születést — 21 fiu 19 leány — s ezzel szemben 50 halálozást jelentettek, miért is még mindig a halálozások vannak tulsúlyban és pedig 10-el.

— **Az öreg irnokról** közölt hírünkre vonatkozólag illetékes helyről az alábbi értesítést vettük: Schön Sándor kapja ezután is a fizetését, nem bocsájtották el, hanem egészsége helyreállítására adtak neki két heti szabadságot. A szolgálatból egyébként el sem bocsájtható, mert nyugdíjképes. Megjegyezzük azonban, hogy a szombati lapunkban közölt hírünket a rendőrségtől szerezte tudósítónk.

— **Lopás.** Vidovics Menyhért Kossuth-utca 67. sz. a. lakosnál betörést követett el ismeretlen tettes, akit a rendőrség nyomoz.

— **Kiirtott királyi szőlők.** A tokaji hegyek közül vesszük a hirt, a hol szőlőbirtokos maga a király is. (Hej! a II. Rákóczy Ferencz dicsőséges fejedelmünk birtoka volt.) Ezeket a szőlőket irtották ki a tavasszal, még pedig olyképpen, hogy *ugy metszettek meg a szőlőt, hogy az kivesszék az ideai tavaszon legnagyobb részt.* Az a hír, hogy az elbocsájtott munkások bosszúja volna.

— **Czigány lakodalom.** Angelottiék derekasan működnek a Bikában. Nagyon tetszett a „Czigánylakodalom“, melyért a kis színpad tagjait illeti a dicséret. Az Ernestók is, az akrobaták is mindig tetszés mellett működnek. „Az emancipált nőket“, a kis színpad bohózatát is mindennap tetszés mellett adják.

x **A czimbalom, e magyar hangszer** majd minden uri családnál megtalálható, de szépen csak kevesen tudnak rajta játszani. Ennek oka az, mert rendszeren olyanok tanítják, kik ha tudnak is rajta játszani, a tanításához nem értenek, mert csak alkalomlag foglalkoznak a tanításával. Ezen akar alaposan segíteni Vad István zeneszerző (lakik Debreczen, Széchényi-utca 8. szám), a ki 1873. óta czimbalom-tanítással hivatászerűen foglalkozik, vagy hat cigány-czim-

balmot is tanított már, tehát e téren alapos tudású szakember. Tanításra elfogad (a szünidő alatt is) gyermekeket és felnőtteket kezdettől a legmagasabb művészi játékig, nemkülönben vállalkozik czimbalmok tiszta és tartós hangolására is. Ajánlja magát a n. é. közönség figyelmébe.

x Táncztanítás a szünidőben.

Alföldy Károly táncziskolájában a szünidei tanfolyam június hó 27. kezdődik. Beiratkozásokat mai naptól elfogad bármely időben, lakásán Péterfia-utca 2. sz.

x **Elismert** legszebb hölgy és gyermek-fényképek Némethy József fényképész műtermében készülnek. Piacz-u. 42. Lamprecht-palota.

x **Igen olcsó ajándék tárgyak.** háztartási cikkek és gyermek játékok, olcsó szabott árak mellett *Mentze Henrik* ujdonságok áruházában Piacz és Szent-Anna utca sarkán.

TÁVIRATOK.

Az orosz-japán háborúról.

Pétervár, június 18. Stakkelberg tábornok felmentésére 2 hadtestet küldött Kuropatkin.

Tokio, június 18. Medzen hadserege sokkal közelebb lévén Stakkelberg seregéhez, bizonyos, hogy a körülzárt orosz hadsereg felmentése nem fog sikerülni.

Elsülyesztett orosz hajó.

London, június 18. Moi-ból jelentik, hogy a vladivosztoki hajórajjal vívott tengeri csatában 1 orosz czirkálóhajót elsülyesztettek. A vladivosztoki hajóraj 2 idegen hajót átkutatott a csata után, de azután szabadon engedte.

Skrydlov tengernagyot megverték.

Tokióból érkezett a távirat, hogy Kamamura tengernagy a koreai öbölbe rábukkant a vladivosztoki hajóraj három hajójára. A hajókat partnak kergették és körülzárták úgy, hogy nem menekülhetett. Az egyik orosz hajót egy japán torpedó elsülyesztette. E hír még kiegészítésre szorul.

Apponyi árulói.

Budapest, június 18. Az újra megalakult nemzeti párt egykori tagjai közül *Bogyay Máté, Kende Péter, Pattay Elek és Szentiványi Árpád* váltak árulókká és cserbe hagyván Apponyi vezérőket visszaléptek a szabadelvűpártba.

Fejedelmek találkozója.

Belgrád, június 18. Péter szerb király és Ferdinánd bolgár fejedelem ma találkoztak a pályaudvaron. A találkozás rendkívül szívélyes volt. A két Balkán államocskala liliputi fejedelme több csókot és ölelést váltott, aminek persze semmi súlya nincsen.

Párbaj, amelyben a segéd megsérült.

Budapest, június 18. Forster Lajos az Egyetemi Kör volt elnöke és Szentirmay Elemér az ifjuság egyik vezére tegnap este kardpárbajt vívtak súlyos föltételek mellett a Víz-féle vívóteremben. A viaskodásra hírlapi polémia szolgáltatott okot. Förster La-

jos segédei
gitay Ernő,
gyel Zoltán
lek többször
könnyebben
dásban sér
Hindy Zoltán

Tallá
Bécs.
és barettel
A franciaia

Tö
Csöd
zsel könyvk
törvényszék
Márton Kál
tömeg gond

Szer

Cs. E.
érdemel. Cse
nagyszebeni
L. L. I.
ban, a cserér
lent meg. Eg
jámi és bejel
levelezőknek
lépni. Czimé
uri ember és
ben a csere t
6 volt.

Hajdúfi
megjárja; de

Kiss I
akaratu meg
mindazok a
— rágalma
deklódókne
lönben is e
lesz folytat

a tisztelt

Tudva
rüen összea
rékpárokon
nélkül közle
kerékpározo
magnagyo
műhelyünk
mechanikai
telemmel és
eszközöltetn

Külön
teljes zom
hogy egy
frtért telje
a kerékpár
is ellátjuk.
Legjob
kerékpárok
Kerékpár
30% enged

Schw
varrógép,
DEBREC

* E rov
lősséget a szer

jos segédei voltak Hindy Zoltán dr. és Margitay Ernő, Szentirmayé Kubik Béla és Lengyel Zoltán országgyűlési képviselők. A felek többszöri összecsapás után mindketten könnyebben megsérültek és a heves támadásban sérülést szenvedett a vezető segéd, Hindy Zoltán is.

Tallár az osztrák bíróságnál.

Bécs. június 18. A bíróság ma tallárral és barettel jelent meg a tárgyaló teremben. A francia copfot vette fel az osztrák.

Törvénykezés.

Csöd. — A debreczeni Komáromy József könyvkereskedő cég ellen a debreczeni törvényszék csődöt nyitott. A bíróság dr. Márton Kálmán ügyvédet nevezte ki csőd-tömeg gondnoknak.

Szerkesztői posta.

Cs. E. Hajdunánás. Az elhatározás dicséretet érdemel. Csere ügyben levelet irtam Neugeboren nagyszabeni szerkesztő urnak.

L. L. Debreczen. A mai ujdonsági rovatunkban, a cserére vonatkozólag érdekes közlemény jelent meg. Egyébként a legszivesebben fogunk közbejárni és bejelentjük ezt a cserét is nagyszabeni buzgó levelezőnknek, akivel leghelyesebb volna érintkezésbe lépni. Czimét kívánatra közölhetjük; igen lelkes uri ember és a legnagyobb önzetlenséggel jár közben a csere ügyekben, melyeknek a megpendítője ő volt.

Hajdúfi. Az ügyes elmefuttatás tollgyakorlatnak megjárja; de lapban nem közölhető.

Nyilttér.)*

Nyilatkozat.

Kiss Miklósné reám mindenütt rosszakaratú megjegyzéseket tesz. Kijelentem, hogy mindazok a valóságnak meg nem felelnek, — rágalmak és hazugságok, a mit a t. érdeklődőknek szives tudomására hozom. Különben is ezért és másért a bíróság előtt lesz folytatása.

Hegedüs György.

Felhívás

a tisztelt kerékpározó közönséghez!

Tudvalevő dolog, hogy csakis szakszerűen összeállított és gondosan kijavított kerékpárokon lehet kényelmesen és bosszuság nélkül közlekedni, minélfogva felhívjuk a t. kerékpározó közönség b. figyelmét *ujjonnan megnagyobbított kerékpár mechanikai műhelyünkre*, ahol mindennemű kerékpár mechanikai munkák kiváló gondtal, szakértelemmel és a lehető legolcsóbb árak mellett eszközöltetnek.

Külön kiemeljük, hogy *egy kerékpár teljes zománczolására 4 frtba kerül*, úgy hogy egy izléstelen kinézésű kerékpár 4 frtért teljesen *újja alakíttatik*. Kivánatra a kerékpár peremeit bármily színű csikokkal is ellátjuk.

Legjobb gyártmányú ez évi modellű kerékpárok gyári árakon.

Kerékpár alkatrészekben nagy választék 30% engedménnyel.

Schweitzer Testvérek

varrógép-, kerékpár- és alkatrészek gyári raktára

DEBRECZEN, Piac-utca 56. sz.

* E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

A tavaszi és nyári idényre érkezett mosó áru ujdonságaimat u. m. **Cosmanosi duchesse szatténok, francia katonok és batistok, piquék, átörött fehér ajour és himzett batistok, fiu ruhákra való czérna szövetek, elsőrendű minőségű czérna fonal, Creás és Rumburgi vásznak, Schroll-féle chiffonok, csikós jegyű havasi vásznak, csipke függönyök, ágy- és asztal terítők, saját készítettésű paplanok, harisnyák, keztük és mindennemű rövid árak raktárát olcsó szabott árak mellett ajánlja**

Teljes tisztelettel

Nádudvary Lajos

Vágó Andor-féle üzlet

főtér, a nagytözsde mellett.

A Honvéd-utczának legszébb helyén 30-ik házzal szemben ujonnan épült 4 szoba, fürdő szoba, konyha, kézi kamara, üveges verendával, 2 pincze, 1 fás kamara külön udvarral augusztus hó 1-re, esetleg azonnal is

kiadó.

Értekezhetni lehet Herény Pál Péterfia 61. sz.

A

Hidegvizgyógyintézet

a nagyerdei fürdőben

már **MEGNYILT.**

Ugyanott mindenféle

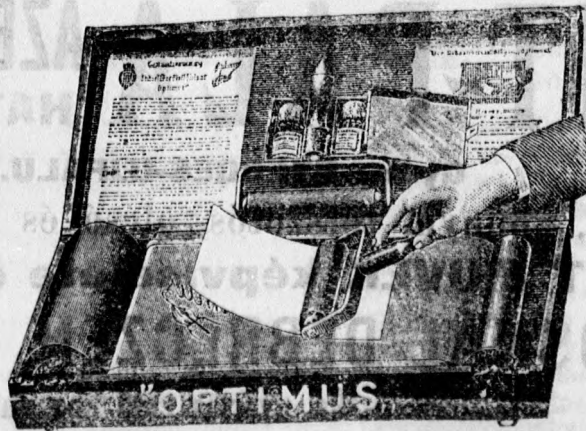
gyógyfürdők

előállíttatnak.

Ifj. Gyürky Sándor

papirkereskedésében

Kossuth-utca 13. szám.

A legújabb tölthető tollszár „Balog Victoria” 2 k. 50 fillérért kapható két évi jótállás mellett, igen előnyös orvosok, ügyvédek, fürdőbe utazók részére mivel tintatartót nem kell magokkal hordozniok.

Düsseldorfi Aquarell, Winsor & Newton angol és Moevesfele olajfestékek, festő vásznak nagy raktára.

Egy Optimus teljes felszereléssel és két üveg tintával 26 korona.

Egy Optimus negatív göngy 6 korona.

Ablak redőnyök (Rouleaux), ablak zsaluk (Jalousien) elkészíttetését és javítását elvállalom.

Képes levelezőlapok nagy raktára.

Hajdusági Bajuszpedró.

Védjegy.

Szép bajusz

nyerhető a híres Hajdusági bajuszpedró használata által, mely legjobb az összes bajuszpedró készítmények között. A bajuszt nem töri, nem tépi, mindég szép állásban tartja és soha sem keményedik meg.

Egy doboz 50 fillér.

Kapható:

Dr. Rotschnek V. Emil utóda

Grósz Nagy Ferencz
gyógyszerésznél

DEBRECZEN, Kossuth-u. 8 sz.

Valamint minden debreczeni gyógyszerárban.

Legrégibb és legnagyobb butor raktár DEBRECZENBEN.

BUTOROK

a legnagyobb választékban, jutányos árban, izléses és legszolidabb kivitelben csakis

KILLER EDE

butorgyáros, cs. és kir. udvari szállítónál

DEBRECZEN,

főpiacz, a főtözsdevel szemben kaphatók, hol egy a legszerényebb, mint a legdiszesebb menasszonyi kelengyék, szobaberendezések és díszítések kifogástalanul eszközöltnak.

649/1904. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. bíróságnak V. 1102/2 1904. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Szegedy István részére Beznák Aladár debreczeni lakostól 575 korona tőke, ennek esedékes 6% kamatai és eddig összesen 77 kor. 86 fillér perköltség erejéig 1904. évi május hó 3-án bíróság felül foglalt és 912 koronára becsült butorok és egyéb ingóságok 1904. évi június hó 24-én délelőtt 9 órakor kezdetét veendő és Rakóczy-utca 69. szám alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Debreczen, 1904. évi június hó 1-én.

Oláh Géza bírói kiküldött.

Saját érdekében kérem

Uj rófós üzlet.

ha női ruha szövetekre fehér, sima és mintázott és divatos színes ruha batisztokra
 az az bármilyen rófós- és rövidáru Maradék áruházat Ranunkel-ház Piac-
 cikkekre szüksége van nézze meg a uteza 19. szám, ahol
minden olcsó és semmi sem drága.

Uj rófós üzlet.

Üzletiálmom: „Élni és élni hagyni.“

Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A
 egkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből sze-
 dett minden szó 4 fillér.

Ház kedvező feltételek mellett eladó vagy
 bérbbe kiadó, két nagy üzlethelyiség, három
 szoba és melléképületek. Petőfi-tér 2. sz.

Miklós és Markbreit fiók üzletében Piacz-uteza fő
 tözsde mellett. Hallatlan olcsón beszerezhető kal-
 lapok, cipők, ingek, nyakkendők, pénz-, szivar- és
 cigaretta tárczák, séta botok, játékok, gyermek-
 kocsik, zománcz edények és számtalan itt fel nem
 sorolt áruk.

Szülők figyelmébe! 3—4 középiskolát vég-
 zett jó házból való fiu tanulól felvétetik
 a László Albert és Társa-féle könyvkeres-
 kedésben Debreczenben.

Rófós, női divatáru és rövidáru cikkek
 (Partie) minden mennyiségben bármikor
 készpénzért veszek, Maradék Áruház Bika
 szálloda mellett.

Harisnya kötőde Debreczen, Piacz utca 32.
 Fischbein Katalin (Schwartz Arminné.) El-
 vállal harisnyák kötését és fejelést igen
 mérsékelt áron.

Debreczeni első elektrotechnikai vállalat táv-
 beszélő és távjelző berendezésekre, villam-
 háritók, villamvilágítás és erő átvitelre,
 villamos jelzőtelepek, tűzjelzők, vizállás-
 mérők. Elvállal mindennemű az elektro-
 technika szakába vágó berendezéseket és
 javításokat Földvári L. Kossuth-uteza 1.
 szám az udvarban. — Telefon szám 168.
 Távbeszélő és táviró építéshez szükséges
 mindennemű készülékek és anyagok, vala-
 mint gyógyászati, physikai készülékek és
 telepek raktára.

Blousokat 60 krajczárért igen szépet adok,
 Maradék Áruház Bika szálloda mellett.

Tanulónak IV—VI. elemi végzett jó család-
 ból való ügyes fiu felvétetik Sima Ferencz
 reszelő-vágóhoz, Késes-u. 20.

Blous különlegességek

Angol aljak, Angol Costümök

nagy választékban

Klein Sámuel — ezelőtt

Halmágyi Sámuel

női- és leány felöltök áruházában.

Mérték utáni Blousok leggyorsabban elkészülnek.

DEUTSCH LAJOS

fűszerkereskedő, Piacz-uteza 38.

Ajánl mint a hajdumegyei méhészegylet
 elarusítója

idei friss pergetésű

akác mézet

1 kiló 60 krajczár.

5 kiló 2 frt 50 krajczár.

1900. Párisi világkiállítás GRAND PRIX

„KWIZDA“-féle restitutionsfluid

cs. és kir. szab. mosóvíz lovak részére.

Egy üveg ára

2 kor. 80 fill.

40 év óta az ud-

vari istállóban

a katonai és

polgári nagyobb

istállóban

használatban

nagy megeröl-

tetés előtt és

után erősítőül

az inakmerve

dése ellen, stb.

a trainingnél

nagyobb mun-

kára képesíti a

lovat.

Valódi minőségben csak az itt lát-
 ható védjeggyel kapható minden
 gyógyszerárban és drogua-üzletben.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Főraktár: KWIZDA JÁNOS FERENCZ

cs. és kir. osztrák, magyar királyi, román királyi és bolgár

tejedelmi udvari szállító, kerületi gyógyszerész

Korneuburg, bei Wien.

Utolsó hét.

Huzás már 1904. évi június hó 30-án.

Magyar királyi

jótekonyczélú államsorsjáték

Főnyeremény 150,000 korona,

Az összes nyermek összege 365,000 korona.

Egy sorsjegy ára négy korona.

Sorsjegyek kaphatók a magy. kir. lottójövedéki igazgatóságnál Budapesten (Vámpalota), vala-
 mennyi posta-, adó-, vám- és só-hivatalnál, az összes vasuti állomásokon s a legtöbb dohány-
 tözsdében és váltó-üzletben.

Magy. kir. Lottójövedéki igazgatóság.

ETERNIT-PALA AZBESZT CEMENT-PALA.

HATSCHKE LAJOS SZAB.

Gyár: NYERGES-UJFALU.

Elpusztithatatlan, könnyű, tetszetős, olcsó és tűzálló tető-fedőanyag.

ETERNIT MUVEK képviselője és raktára:

LUKÁCS VILMOSNÁL DEBRECZEN, Hatvan-utca 5. szám.

Elsőrangú referenciák. — Jótállás. — Évi gyártás 1500 kocsirakomány. — Kérjen ismertetést.